

GAZETA TRANSILVANIEI

ABONAMENTUL: Pe un an... Pe un semestru... Pe un trimestru...

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Branicea & Comp. Redactor responsabil: Ioan Făgărăşan.

Redacţia şi administraţia: Strada Frunzei Nr. 15.

Inseratele se primesc la administraţie.

Preţul după tarif şi învoială. — Manuscrisele nu se întorc.

Onomastica reginei noastre.

Eri s'a serbat în ţara întreagă, în linişte, dar cu demnitatea şi pietatea convenită, onomastica reginei noastre.

Auspiciile, între cari şi-a înăugurat domnia, tinera noastră păreche regală sunt ca zorile înflăcărate şi însângerate de purpura unei strălucitoare zile de vară...

Martori şi părtaşi ai titanice şi eroice frământări de azi, din care va răsări Ungaria cea nouă, întinerită şi refăcută, consolidată în lăuntru şi respectată şi temută în afară...

Ca un Făt frumos din poveşti, viteaz şi nobil şi ca o mândră crăiasă cu ochii strălucitori de mândrie şi conştiinţa superiorităţii sale...

Cel care s'a grăbit din potopul de gloanţe, să se încoroneze

şi să jure pe legile şi constituţia Ungariei libere şi independente, dând şi astfel un semn din cele mai palpabile despre sentimentul său constituţional...

Cea care în mijlocul grijilor inspirate de o domnie nouă şi de un războiu, cum nu s'a mai pominit, s'a grăbit să se pună în fruntea acelei societăţi...

Serbând prima onomastică a reginei noastre, ne plecăm cu dragoste şi smerenie înaintea chipului ei slăvit, urându-i: Intru mulţi ani, Crăiasă mândră şi slăvită!

Lovitura de Stat dela 14 August 1916.

Declaraţiunea de război dela 14 August 1916 ne-a surprins, nu numai din pricina dezastrului neînălţurat către care ne îndrepta...

Regele Ferdinand, sub impulsivitatea sfetnicilor săi şi în urma avizului

conform al Consiliului de Coroană, legăturile dintre noi şi Puterile Centrale, a dat dovadă că, pentru sine, pactul nostru fundamental nu avea nici o valoare...

Aşa cum a izbucnit războiul nostru, el constituie, nici mai mult nici puţin, decât o lovitură de Stat, căci cum am putea numi altfel acest nemai închipuit abuz de putere?

Dar, cum loviturile de Stat, în toate timpurile şi la toate popoarele, sunt arme cu două tăşuri, cată să precizăm răspunderile pentru ca pedeapsa să nu atingă pe nevinovaţi.

Deşi Constituţiunea a fost călcată în picioare, războiul nostru nenorocit nu va pierde nici una din urmările inevitabile ce ar fi avut chiar în cazul în care ar fi fost declarat cu respectul legilor.

Cari sunt însă învinuirile ce le putem aduce?

Mai întâiu vom imputa Regelui de a-şi fi călcat jurământul pe Constituţiune. Depunându-l, El îşi luase obligaţiunea de onoare de-a veghea la respectul tuturor dispoziţiunilor pactului nostru fundamental.

Ce trebuia să facă pentru a nu viola Constituţia? Trebuia, pur şi simplu, să nu iasă din litera Constituţiei, care îi interzice de a face războiu, fără a lua mai întâiu, în mod prealabil, avizul Parlamentului.

Pentru documentarea tezei noastre, două puncte sunt acum de lămurit: întâiu, Constituţiunea, întru totul pentru săvârşirea unor reforme agrare şi electorale, era, legalmente, în măsură de a declara războiul?

Pentru amândouă chestiunile voui împrumuta aproape în întregime concluzia şi raţionamentul d-lui C. Dissescu. Acest taksist războinic era profesor la facultatea de Drept din Bucureşti şi părerea sa ia o greutate deosebită, atât din cauza situaţiei sale în înaltul învăţământ, cât şi din aceea că se ocupă în partidul războinic şi rusofil.

Dar iată interesantul rechizitoriu, ce găsim în Dreptul Constituţional al

d-lui Dissescu, contra acelor cari au pregătit dezastrul nostru, deci în contra şi a lui însuşi.

Art. 93 al Constituţiunii noastre nu se ocupă decât de conveniile comerciale şi de navigaţie, pe cari Regele este autorizat a le încheia.

Totul este de a şti dacă faptul ne-reproducerii aliniatului coresponszător al Constituţiunii belgiene, care a servit de model la a noastră, trebuie să fie interpretat ca o restricţiune, sau, din contra, ca o întindere a puterilor regale.

D-l Dissescu, la pag. 785, No. 639, a tratatului său de Drept Constituţional, ediţia din 1915, sub titlul: "Atribuţiunile Regelui", spune textual următoarele:

"Dacă comparăm această dispoziţiune cu art. 68 al Constituţiunii belgiene, vom găsi o mare deosebire în această privinţă.

"Intr'adevăr, în 1866, când Constituţiunea noastră a fost redactată, suveranitatea externă a Statului român era necunoscută, de abia aveam dreptul de a face convenţiuni comerciale...

"Dacă s'ar fi declarat în Constituţiune că Şeful Statului are dreptul de a declara războiu, Turcia s'ar fi ridicat, şi poate şi celelalte Puteri garante.

"Dar ce vom spune despre dreptul de a declara războiu, de a încheia tratate ofensive, tratate de pace, astăzi când independenţa este pe deplin recunoscută?"

"Războiul are consecinţe prea dezastruase, în caz de înfrângere, pentru că să încredinţăm unui singur om declararea lui. Responsabilitatea ministerială, ce se invoacă spre a se arăta că avem cui cere socoteală, dacă războiul este declarat...

"Dar morţii nu se mai întorc şi ei vii n'au ţinere de minte.

Popoarele sunt ca copii — uită lesne. De-aceia Anglia, a putut răpune Spania cu ajutorul Olandei...

Popoarele uită lesne şi lesne au slujit Angliei de instrument, unul întru celuilalt.

din 1814, 1830, 1852 şi 1870, Capul Statului avea dreptul de a declara război; după acela din 10 Iulie 1875, Preşedintele Republicii nu-l poate declara decât cu consimţământul Camerilor.

Din toate acestea rezultă în mod netăgăduit, că războiul român a fost declarat în dispreţul Constituţiunii.

Cu toate acestea, fiindcă s'ar putea pretinde, cu tot argumentul tras din art. 31 şi 96 din Constituţiunea, că Regele este în drept să facă războiu, fără avizul prealabil al Adunării legislative...

Acest articol spune formal: "Nici o armată străină nu va putea fi admisă în serviciul Statului, nici să ocupe teritoriul României, nici să-l traverseze, decât în baza unei legi speciale."

Deci, atunci chiar când Regele, în tăcerea Constituţiunii, ar fi putut declara războiu fără adreşiunea Parlamentului, s'ar fi lovit de art. 122 care interzice intrarea de trupe străine în ţară.

Acelaş domn Dissescu, în Dreptul său Constituţional, tratând această chestiune (p. 856, No. 687), declară că: "Ar fi imprudent de a lăsa la aprecierea Şefului Statului oportunitatea chemării unei armate străine în ajutorul Statului sau a trecerii ei pe teritoriul român, ceace, după împrejurări, poate constitui un adevărat pericol naţional!"

Să presupunem că Regele, voină să se conforme dispoziţiunilor Constituţiunii ar fi cerut parlamentului autorizaţiunea de a declara războiul. Ar fi putut el să se adreseze în mod valabil Camerilor noastre actuale?

Actualul Parlament nu putea să se pronunţe asupra chestiunii declarării de războiu; nu era compătiate, pentru că, convocat spre a modifica Constituţiunea asupra a două puncte anume determinate el trebuia să se mărginească la aceste două puncte.

Toate actele făcute în afară de aceste limite erau deci lovite de nulitate. Războiul, prin urmare, pe care l'ar fi autorizat, ar fi lăsat să subsiste caracterul anticonstituţional al declaraţiei de războiu dela 14 August şi ar fi rămas o adevărată lovitură de Stat.

A. A. R. DUPĂ UN VEAC 1815—1915. RAZBOIUL ANGLIEI.

S'a împlinit un veac de când Napoleon I, fală şi idolul Franţei imperiale, a fost detronat, izgonit din ţara lui, şi captiv pe insula sfânta Elena, tratat şi aproape suprimat de găzii lui Englezi.

Centenarul acesta al isprăvitului epopeei napoliene, găseşte Europa scaldată din nou în sânge. Pe aceiaşi locuri, aceiaşi popoare, luptă azi cu aceiaşi înverşunare, în folosul şi din imboldul aceiaşi popor: a poporului englez.

Singura deosebire între 1815 şi 1915 e numai obiectivul — atunci Anglia avea nevoie să înfrângă Franţa; azi ea urmăreşte înghenunchiarea Germaniei. În locul sfintei Alianţe, de

acum un veac, avem azi Tripla Înţelegere, la cari participă Rusia, Belgia şi Anglia, cari, acum o sută de ani participaseră alături de Rusia şi de Austria, la prăpădul Franţei. În locul Prusiei, care odinioară luptase împotriva lui Napoleon, îl ţine acum Franţa, care luptă azi contra Germaniei.

Făcând dar abstracţie de cine sunt formate grupurile europene, înfăţişarea generală a războiului actual, e aproape identică cu cea a războiului de-acum un veac, încheiat cu lupta dela Waterloo. Asemănarea aceasta provine de acolo, că războiul din 1915 a fost pus la cale, a fost pregătit de aceiaşi mână şi e condus de acelaş cap ca şi acela de-acum un veac.

Dacă printr'o ipoteză cu neputinţă, Napoleon s'ar putea ridica din mormântul lui secular dela Invalizi şi dacă o curiositate lesne de explicat, l'ar îndemna să viziteze câmpiile belgiene, unde a fost înfrânt — şi văzând el acolo uriaşa desfăşurare de armate, ar crede, fără îndoială, că războiul lui dela Waterloo încă nu e isprăvit; că

în veacul de când el odihneşte, popoarele europene n'au dezarmat, că francezii lui Iubii şi-au împătrit puterile şi lupta de răzbanare, împotriva acelor, în cari încrezându-se l'au luat captiv, pentru a-l suprima după opt ani de groaznice chinuri, acolo în mijlocul Oceanului Atlantic.

Dar nedumerirea marelui împărat ar înceta curând. Văzând el pe francezii lui luptând alături de englezi, Napoleon ar înţelege, într'o clipă de fulgerătoare intuiţie, ce s'a petrecut. El care avea un simţ istoric admirabil, ajutor de sănăţea genului infailibil, ar pricepe într'o clipită, ceiace nici Poincaré şi Viviani azi şi nici toţi bărbaţii de stat ai Franţei n'au fost în stare să înţeleagă în curgerea întregului veac ce ne desparte de căderea Imperiului, pe câmpurile şi azi însângerate ale Belgiei. Marele corsican ar înţelege, că s'a împlinit un veac dela Waterloo şi că Anglia a simţit din nou nevoia să-şi asigure supremaţia în Europa şi eghe-moniamărilor, printr'o nouă vărsare de sânge, care să stoarcă, să sleiască

şi să slăbânoghească până la infirmitate, marele state de pe continent. Napoleon ar pricepe imediat, că Anglia are nevoie de sânge nou, că albioul se teme de vre-un concurent european.

Şi dacă în clipele acelea, soldaţii republicei, ar fi în stare să recunoască pe micul caporal de-acum un veac, şi dacă punându-şi căciulele în vârful baionetelor, i-ar face act de supunere, ca în ziua când părăsind Elba, a pus piciorul pe pământul Franţei, o atunci Joffre ar fi înălţurat. Dela un capăt la celălalt al frontului, dela Vosgi la Carpaţi şi la Vistula, acelaş freamăt ar furnica oştirile, şi prieten cu vrăjmaşi, dându-şi cu toţi mâinile, ar forma o singură mare armată de milioane de luptători — şi în frunte cu Napoleon, a trece marea şi canalurile, şi nu s'ar opri decât în inima Angliei — la Londra. Tablourile semeţe din Parlamentul englez şi din primăria Londrei, reprezentând înfrângerea lui Napoleon şi sfărâmarea Franţei, ar fi poate smulse de mâni germane şi sfâşiate de soldaţii popoarelor azi în războiu.

Popoarele sunt ca copii — uită lesne. De-aceia Anglia, a putut răpune Spania cu ajutorul Olandei, pe Olanda cu ajutorul Franţei, pe Franţa cu ajutorul Rusiei, pe Rusia cu ajutorul Germaniei, iar azi încearcă să înghenunchieze Germania, cu ajutorul tuturor victimelor ei din trecut.

Popoarele uită lesne şi lesne au slujit Angliei de instrument, unul întru celuilalt.

Azi Anglia duce un nou mare războiu, un războiu din acele, pe care acest popor avar, egoist şi perfid nu-şi permite să-l facă decât la un veac odată. De-aceia centenarul căderii lui Napoleon a căzut într'o nouă baie de sânge europeană.

Pe Anglia războaiele o costă puţin în schimb însă profită totdeauna mult. Ca să se asigure că ea, fără soldaţi şi fără armată regulată, va avea totuşi directiva efectivă a ostilităţilor, Anglia

niel, își regulase situația financiară prin comitetul industriei de război. Impunterniciții comitetului industriei de război atagași la diferite cartiere generale, erau porecliți de multă vreme în cercurile ofițerești: „Casieri generali“ (Generalskiji Kassiry), iar despre ofițerii cari trăiau pe un picior mai mare de cum le permitea solda, se spunea ironic că trăiesc „pe socoteala lui Gucikow“. Intr'adevăr nici nu-și poate face cineva ideie de demoralizarea care a cuprins corpul ofițerilor combatanți în cursul ultimului an. Până în 1916 corpul ofițeresc rus se purtase foarte frumos și tipul ofițerului rus depravat și demoralizat din războiul ruso-japonez dispăruse aproape cu desăvârșire.

Situația aceasta se schimbă brusc la începutul anului 1916, când comitetul industriei de război, sprijinit politicește de cedeții și de octobriști, ajunsesse la o putere extraordinară. Comitetul acesta începu printre ofițeri un nerușinat târg de conștiințe și se înțelege că la ușurința binecunoscută a ofițerului rus propaganda aceasta avu rezultate dezastruase, corpul ofițeresc rus, ajuns acum cu desăvârșire dependent de comitetul industriei de război, deveni astfel „revoluționar“, dela general până la sublocotenent. Puțină lume știe că zeci de generali și sute de ofițeri mai în vârstă au părăsit armata în cursul ultimelor luni — cu sau fără permisie — și au dispărut aproape fără urmă. Erau ofițeri cari presimțeau de pe atunci revoluția militară și voiau să rămâie streini de jocul acesta urâcios.

Generalul Russki trecea mai înainte la noi de om de onoare. Știam însă că el nu-i putea ierta Tarului faptul că-l îndepărtase anul trecut timp de câteva luni de la conducerea armatei; de altfel, încă de pe timpul când fera sublocotenent, Russki era fără de milă pentru acei pe cari avea pică. Lucrul acesta explică poate atitudinea lui față de Tar în ultimele săptămâni.

Onoarea lui Brussilow e de sigur nepătată. El nu-i decât soldat, nu-i pasă niciodată de politică și privește revoluția cu dușmănie. Cine știe dacă noul regim nu s'ar fi grăbit să-l facă inofensiv, dacă nu s'ar fi temut de enorma popularitate de care se bucură în sânul armatei de pe front.

Cadeții și octobriștii și-au greșit însă socoteala (intr'un punct esențial) ei voiau să-l facă pe ofițerul și soldatul rus adversar al lui Nicolae, dar nu deadreptul anti-monarhic, căci sperau să poată face Tar sau regent pe vreunul din tinerii mari duci, pe cari i-ar fi putut învăța ca pe o păpușe. Și sub numele acestuia am fi avut un guvernământ autocratic, pur cadeto-octobrist, cu excluderea poporului.

Octobriștii și cadeții voiau să facă o simplă lovitură politică și când colo a izbucnit o adevărată revoluție, iar poporul rus nici nu vrea să recunoască de conducător al ei pe un Miljukow sau Guchow.

Nu trebuie uitat intr'adevăr că mai bine de șapte optimi din soldații ruși se recrutează din clasa țărănească și chiar în timpul serviciului militar ei încetează să fie înaintea de orice țărani. Și ca atare e monarhist atâta vreme cât nu i se trezesc suferințe lui sociale. Odată lucrul acesta întâmplat, el devine însă peste noapte un revoluționar, care vede un dușman de moarte în fiecare ne țăran.

Reforme dela institutul financiar român „Albina“ din Sibiu.

La adunarea generală trecută a „Albinei“, direcțiunea acestui institut s'a angajat, ca prin o anchetă, compusă în părți egale dintre membri de ai direcțiunii și acționari de ai societății, să stabilească proiectele de reforme, menite a se introduce la cea mai veche instituțiune financiară a noastră.

Ancheta exmisă de adunarea generală și din care au făcut parte: Dr. Ioan Mihu, ca prezident, Dr. Ilie Beu, Dr. Vas. Bologna, Dr. Lucian Borgia, Dr. Nic. Comșa, Dr. Gh. Dobrin, I. A. Preda, Dr. Eus. R. Roșca, Dr. Oct. Russu, Dr. Aur. Vlad și Ioan I. Lăpedatu, ca raportor — a avut îndatorirea să stabilească — pe baza proiectelor, ce le-a fost lucrat deja direcțiunea — modificările de făcut în statutele societății și regutamentul pentru directorul general. Ancheta, întrunită în mai multe rânduri, a săvârșit ambele aceste lucrări și pe deasupra s'a ocupat și cu altele din proiectele direcțiunii.

Evenimentele din toamna anului trecut, cari au adus cu sine mutarea temporală a institutului dela sediul său au întrerupt brusc lucrările începute și direcțiunea nu s'a mai putut ocupa de ele, decât după reîntorcerea „Albinei“ la Sibiu, ce a urmat abia la începutul anului curent. Atunci lucrările au fost puse din nou la ordinea zilei și pe baza unor proiecte continuative ale prezidentului direcțiunii Dl Dr. Ioan

Mihu care n'a încetat nici un moment a se preocupa de chestiunea reformelor administrative și organizatorice, direcțiunea în ședințele sale plene de la 9—12 crt. a stabilit definitiv: a) textul modificărilor de făcut în statutele societății, b) textul regulamentelor interne c) pragmatica de serviciu pentru funcționarii institutului și d) textul modificărilor de făcut în statutul fondului de pensiuine. Toate acestea se vor prezenta adunării generale cu un raport special.

În baza nouelor regulamente, direcțiunea a numit director general al institutului Dl Iosif Lissai, care a servit 35 de ani ca șef contabil, iar din 1915 începând a primit și conducerea executivă a institutului. Numirea definitivă a Dlui Iosif Lissai în funcțiunea de director a produs în toate cercurile cea mai bună impresie și dela activitatea d-sale ne putem aștepta la o nouă perioadă de înflorire pentru institutul, intrat acum într'o nouă fază de organizație corăspunzătoare cerințelor și timpului zilelor noastre. (Rev. Ec.)

Cultivați zarzavatul.

În primăvara aceasta este neapărat de lipsă ca din jugărele roditoare, să stoarcem cât se poate de mult, ca planul diavolesc al inamicilor să ne infometeze, și rămăie de răs, dacă plugarii își vor face datoria. Cultivarea zarzavatului este din partea agricultorilor cu totul neglijată.

Factorii cheamați pentru înaintarea binelui agricultorilor, preoții, învățătorii, să învețe în biserică și școală, că numai spre folosul lor este dacă va cultiva zarzavaturile în măsură mai mare. Să nu se mai repeteze exemplul rușinos, că cei mai mulți agricultori își cumpără zarzavat din oraș și îl duc la sat.

Fiecare familie dela sate ar trebui să cultive atât zarzavat ca să-i ajungă un an de zile, și să vândă și la orașeni.

Pentru cultivarea zarzavatului se recomandă următoarele principii:

1. A cultiva cât se poate de mult zarzavat nutritiv: cartofi de primăvară, guli, mazăre, fasole, spanac, morcovi verze.
2. Locuri cu pământul petros să nu se folosească.
3. A economisi semințele fiind scumpe și puține.
4. Pământul să fie bine lucrat înainte de sămănat.
5. A sămăna în rânduri dar nu prea dese.
6. Sămânța să nu se pue mai adânc în pământ ca cât este de trebuință.

Știrile zilei.

Brânză olandeză „Gonda“, se capătă mai în toate prăvăliile. Prețul 1 kg. 10 cor. 1/8 kg. 1 cor. 25 b.

Magistratul orașenesc face cunoscut că la oficiul Viceșpanului se capătă aproximativ 14 m/m sămânță lujernă klg. 6.86 cor.

Anunțări să se adreseze la oficiul de faină în edificiul magistratului până în 30 Aprilie.

Publicațiune. În puterea emisului guvernial din 14 Aprilie 1917 Nr. 1377/M E. trebuie conscrisă întreagă poporațiunea civilă, asemenea și toate proviziunile de cai, de vite cornute, de oi și de porci, precum și toate locurile de sămănat din anul 1917 după starea dela 30 Aprilie 1917.

Conscrierile se vor face deci în timpul dela 1—3 Mai a. c.; cei însărcinați cu număratoarea vor apărea în fiecare locuință și vor face consemnările.

Datorința poporațiunii este deci a primi pe cei însărcinați cu număratoarea în timpul arătat în locuința sa și a le comunica date accurate și corecte spre a promova număratoarea în toate privințele.

Comunicarea de date necorecte, împedecarea și îngreunarea conscrierilor și altele de asemenea natură, formează o transgresiune polițienească, care se și pedepsește.

Brassó, în 25 Aprilie 1917.

Magistratul orașenesc.
Necrolog. Isaia Goldiș, parohol gr. ort. rom. al Cermeiului, împărtășit cu sfințele taine în al 92-lea'an al vieții, după ce a servit 68 de ani sfântului altar

și-a dat sufletul în mâinile Domnului Marți în 11/24 Aprilie a. c.

Înmormântarea s'a făcut Joi în 13/26 Aprilie a. c. în cimiterul din Cermeiu.

Fie-ți țărana ușoară și memoria binecuvântată.

În **sinodul eparhial dela Arad** între alte obiecte, asupra cărora vom reveni, s'a făcut și alegerea de vicar al Orăzii-mari, întrunind majoritatea voturilor Prea Cuvioșia sa protosinodul Roman Ciorogariu.

Știri telegrafice.

Teama de un atac german asupra Petersburgului.

Amsterdam 26 Aprilie. „Daily Express“ află din Petersburg că o mulțime de oameni părăsesc Petersburgul, de teama unui atac german pe uscat și pe mare. Toate trenurile cari pleacă spre Moscova sunt ticsite de călători.

Socialiștii bulgari i-au parte la conferința din Stockholm.

Sofia 26 Aprilie. Partidul socialist bulgar a hotărât să trimeată delegați la conferința din Stockholm.

Disciplinarea mai multor generali francezi.

Frankfurt 26 Aprilie. „Frankfurter Zeitung“ află din Geneva: Monitorul oficial al republicii franceze publică numele a 21 generali de divizie și 6 generali de brigadă cari au fost puși la dispoziție.

Un comunicat al admiralității britanice.

Londra 26 Aprilie. Admiralitatea comuieă: În ziua de 23 crt. 3 avioane maritime au atacat cinci distrugătoare germane 5 mile îndepărtare de coasta belgiană. Un distrugător a fost nemerit; se crede că s'a scufundat. Seara au fost observate 4 distrugătoare cari se înapoiau spre Seeburğge.

Referitor la acest comunicat al admiralității britanice „Wolffbürou“ face următoarele observații: În ziua de 23 crt., orele 4 p. m. au fost atacate de cinci avioane maritime fără nici un succes vapoare de transport cari exersau în apropierea coastei flandrice. Nu avem de semnalat nici un fel de pagubă. Avioanele dușmane au fost gonite de aeroplanelor noastre, cari s'au înălțat cu acest scop.

Regele Greciei de vorbă cu ambasadorul britanic.

Lugano, 26 Aprilie. Agenția telegrafică „Stefani“ anunță din Athena: În urma evenimentelor din luna Decembrie, regele Constantin s'a consfătuie pentru prima oară cu ambasadorul britanic. În urma acestei convorbiri regele a chemat pe Zaimis spre a-l îndemna să formeze un nou cabinet.

Revoluția din Rusia.

Englezii încearcă reorganizarea industriei rusești.

Berna 26 Aprilie. „Petit Parisien“ este informat că ministrul de muniții Thomas se ocupă la Petersburg în special cu organizarea muncitorilor și cu înmulțirea producțiunii, deoarece industria rusească pentru apărarea țării dă ocazie la cele mai grave primejdii. Este lucru constat că în multe fabrici muncitorii nu lucrează decât 4 zile pe săptămână. Cuvântul „libertate“ i-a hipnotizat.

Demonstrații antiamericane la Petersburg.

Kopenhaga 26 Aprilie. La Petersburg s'au produs manifestații antiamericane.

Miljukow agentul Angliei refuză eliberarea pașapoartelor pentru emigranți.

Miljukow a tăgăduit prin ziare că ar fi instruit funcționarii străini să refuze eliberarea de pașapoarte emigranților nedoriți. La această aserțiune i s'a răspuns că s'a văzut un astfel de ordin la Kopenhaga, așa că desmințirea nu este decât o minciună în caz că un este la mijloc o falsificație.

O nouă declarație a lui Kerenski?

Geneva 26 Aprilie. „Depeche“ susține că Kerenski ar fi declarat Intr'o ședință publică a sfatului muncitorilor, că aceia se înșeală amar cari cred că Tschaidse și dânsul ar fi dispuși pentru o pace separată.

Discuția condițiilor de pace în congresul industrial.

Stockholm 26 Aprilie. „Utro Ros-

siy“ susține că la congresul industrialilor și comercianților din Moscova s'a discutat condițiile păcii. Un orator a declarat: Nu avem nevoie nici de Constantinopole și nici de Dardanele. O pace cu anexiuni ar fi cauza pentru noui războaie.

Garnizoanele rusești refuză trimiteroa de rezervă la front.

Malmoe 26 Aprilie. „Prawda“ con-

stată că au isbucnit divergențe serioase între garnizoanele din dosul frontului și armata din front. Primuniții cari numără vreo 600.000 de oameni refuză de a da rezervele necesare, sub motiv că armata din front este suficientă pentru pază, iar problema de căpetenie a garnizoanelor constă în luptă contra vechiului regim. Comitetul muncitorilor și al soldaților consimte la această jînută.

Războiul mondial.

Situatia.

Germanii au câștigat teren la Heurtebise și la Chemin de Dames. Atacurile franco-englze cari la sud de Scarpe au fost mai înverșunate sunt respinse Dealminterea pe frontul apusean n'au încetat nici luptele de artilerie și nici cele de infanterie. Pe sectorul macedonean englezii au atacat la sud-ost de lacul Doiran fără nici un succes. Pe frontul rusesc continuă luptele de artilerie.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier German.

Berlin 26 Aprilie. **Frontul apusean:** Grupa armată a moștenitorului de tron bavarez Rupprecht: Dușmanul pe câmpul de luptă dela Arras, nu și-a putut reculege puterile decât numai pentru a face unele mici atacuri parțiale. — Spre sud de Scarpe de trei ori au îndreptat valuri de atac dușmanii în potruva prizonierilor noastre, de toate trei orile însă li s'au prăbușit. Focul artileriei pe unele sectoare a fost destul de tare, lângă satul Gavrelle, pozițiile noastre sunt în colțul ostic al satului.

Grupa armată a moștenitorului de tron german: Situația în genere este neschimbată. Focul luptei numai în unele sectoare a devenit puțin mai viu, dar în cadre restrânse. Cu înaintarea ce am făcut la Heurtebise și de acolo spre est și cu care ocazie am făcut 30 ofițeri și 160 de oameni de trupă prizonieri dela Francezi, iar totdeodată ne-am îndreptat și pozițiile. — Spre seară după un foc violent de artilerie dușmanul ne'a atacat pe o lățime de 3 Kmetrii în regiunea ce se estinde pe ambele laturi dela Braye. L'am respins însă sângeros. În Champagne au fost lupte numai cu granate de mână.

Grupa armată a principelui Albert de Württemberg. Nu a fost nici un eveniment mai deosebit. — Dușmanul a pierdut ieri 6 mașini de zburat, dintre cari două au fost doborâte de ofițerul Schäfer și anume al 22-lea și al 23-lea.

Frontul răsăritean: Spre sud de Riga, la Iacobstadt, la Smorgon, spre vest dela Luck spre est dela Zlocov, la Ziota Lipa precum și dealungul Prutului și Siretului focul de artilerie rusească s'a desvoltat și în acelaș timp și în aceeași măsură și focul nostru cu care le-am răspuns.

Frontul macedonean: Din declarațiile prizonierilor făcuți cu ocazia luptelor, ce le-am avut lângă lacul Doiran în ziua de 24 Aprilie, reiese, că Englezii ne-au atacat numai pe o linie îngustă, cu scopul de a ajunge o jînță mai îndepărtată, ceea ce reiese și din rezervele numeroase strânse pe acest sector. Vrednica infanterie bulgară a seceratfrumoase succese. Susținându-și toate pozițiile, cu mitraliere și aruncătoare de bombe, au cauzat dușmanului mari pierderi.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 26 Aprilie. **Frontul rusesc:** Artileria rusească în mai multe locuri a provocat focul aspru al artileriei noastre. Vre-un eveniment de luptă mai deosebit nu a fost.

Pe frontul italian și sud-ostic: Situația este neschimbată. Höffer, șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier German.

Berlin 27 Aprilie. **Frontul apusean:** Grupa armată a principelui bavarez Rupprecht: Pe câmpul de luptă dela Arras ieri s'a desvoltat iarăși în măsură mare focul și lupta de artilerie, dar artileria noastră fiind în acelaș timp asemenea pregătită a îndreptat focul în contra infanteriei dușmane care era spre apus dela Lens. — Spre sud dela Scarpe pe ambele laturi ale drumului ce conduce dela Arras la Cambrai englezii ne-au atacat. — Cu focul nostru și prin atac din apropiere am respins pe dușman cauzându-i pierderi considerabile.

Grupa armată a moștenitorului de tron german: Focul de artilerie atât dealungul liniei Aisne cât și în Champagne, deși pe încetul dar s'a desvoltat din la o mai mare violență. În luptele de infanterie de lângă Chemin des Dames am câștigat din nou teren și am făcut mai mulți prizonieri.

Grupa armată a principelui Albert: Situația este neschimbată. **Frontul macedonean:** Spre sud-vest dela lacul Doiran Englezii au atacat pozițiile bulgare situate aici, căutând a sparge liniile și-a înainta însă nu le-a succes.

Dușmanul a pierdut pe câmpul de luptă din apus 11 aeroplane, din cari 9 aeroplane le-a pierdut în luptă aeriană, iar două au fost baloane captive. — Ofițerul Wolf a rămas pentru a 24-a oară învingător în luptă aeriană.

Un detașament de aeroplane de ale noastre au doborât în 25 l. c. în regiunea dintre Vardar și Doiran 2 aeroplane dușmane.

Ludendorff șeful statului major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 27 Aprilie; Depe nici unul din câmpurile de luptă nu s'a anunțat vre-un eveniment mai deosebit.

Höfer șeful statului major.

Ultima oră.

Un delegat olandez asupra situației.

Frankfurt 27 Aprilie. „Frankfurter Zeitung“ publică declarațiile delegatului olandez pentru Stockholm Troelstra, care susține între altele că actualminte se dau intradevăr lupte foarte crâncene însă în politică se observă o discreție tot mai pronunțată.

Un guvern provizoriu pentru Ucraina.

Lausanne 27 Aprilie. Biroul de corespondență ucrain comunică că congresul naționalităților ucraine care s'a jînut la Kiev a hotărât să se declare de intrunire constituțivă pentru alegerea unui guvern ad interim pentru Ucraina.

Guvernul provizoriu rusesc prepară o notă nouă pentru Puterile Centrale.

Petersburg 27 Aprilie. Guvernul provizoriu prepară o notă care o va adresa în curând Puterilor Centrale. În nota aceasta va arăta în mod deamănușit jelu-rile sale de război publicate mai înainte.

Bombardarea localității Dünkirchen și scufundarea unui distrugător francez.

Berlin 27 Aprilie. Șeful admiralității comunică: Torpediere germane de sub conducerea locotenentului-căpitan Assman au bombardat Dünkirchen și au scufundat un distrugător și un vapor de patrulă francez, înapoindu-se intact.

Decepția american-englză.

Haaga 27 Aprilie. Corespondentul gazetei „Dail Telegraph“ din Haaga constată că cererea referitoare la introducerea serviciului obligator militar a produs în America o decepție, cu care nu s'a socotit. Misiunea britanică din America desfășoară o activitate belicoasă cu scopul de a produce un curent favorabil introducerii serviciului militar obligator, subliniind reele experiențe cari le a făcut Anglia cu sistemul voluntarilor. Păreră generală este, că dorința expresă a președintelui Wilson și recomandăția reprezentanților țării Antantei nu vor fi îndeajuns spre a determina Congresul de a introduce obligamentul serviciului militar, de oarece americanii au fost convinși până în prezent, că și-au făcut datoria, prin încurajarea financiară și economică și prin trimiterea demonstrativă a unor corpuri de aviatori și de paradă.

Cancerul brătienist.

A quelque chose malheur est bon, zice un proverb francez. Dacă războiul ne-a adus multe și mari nenorociri, trebuie să recunoaștem că ne-a adus și o mare binefacere. El ne-a scăpat de cancerul brătienist care rodea organismul țării și ne-ar fi dus cu siguranță la o revoluție, mai sângeroasă și cu urmări mai grave decât cea de la 1907.

Cancerul brătienist era amestecul afacerilor cu politica. Era stăpânirea clubului liberal asupra instituțiilor de credit, erau cointeresările și diversele întreprinderi comerciale făcute cu avere publică și menite să îmbogățească pe devotații familiei Brătianu, sub pretextul încurajării energiilor naționale. Era atotputernicia economică concentrată în mâinile unei clase de oameni hrăpăreți, cari sugeau din trupul României, fără remușcare pentru mizeria ce rămânea în urma lor, și fără grija de soarta și de viitorul acestui popor. Cancerul brătienist era o boală mortală; se infipsea așa de adânc în trupul țării, încât nici fierul roșu al d-lui Carp, nici vreun altfel de leac nu ne-ar fi putut mântui. Populul brătienist ajunsese să se laude că el e însăși România; de fapt atotputernicia lui era așa de strașnică, încât nici un fel de reacțiune pe căile legale nu era posibilă. Parlamentul era împănăt cu oameni subordonați moralmente sau materialmente Brătienilor. Justiția era în mâna lor. Exploatatorii urcau cu nemilulita prețurile tuturor articolelor necesare vieții. Dela cuie, care era specialitatea ministrului de finanțe Costinescu, și până la cel mai indispensabil aliment, toate erau obiecte de speculație și de spoliațiune operată direct sau indirect de oamenii regimului. Era spoliațiune legală organizată în stil mare, așa cum rareori s'a mai pomenit în viața popoarelor, și care trebuia fatal să se sfârșească cu o revoluție, de vreme ce căile legale de reacțiune erau închise.

Ei bine, războiul, războiul pe care l-a declarat Brătianu a scăpat țara de cancerul brătienist. Oamenii de afaceri sunt sortii să facă afaceri, nu să pregătească și să ducă la bun sfârșit un războiu. Luerul acesta la dovedit imediat dezastrul dela Turtucaia. Pregătește un războiu cine are grijă și iubire de țară; dar oamenii aceștia n'au avut niciodată altă grijă decât rotunjirea averii lor. De aceea imediat după declarația războiului s'a constatat cu surprindere că tunurile germane bat la 20 de kilometri, pe când ale noastre le opt numai; s'a constatat că aviația noastră era numai de paradă; s'a constatat că mijloacele de transport sunt lamentabil de insuficiente; s'a constatat că intențiile și prost organizată; s'a constatat că afară de câteva excepții, generalii noștri erau numai buni organizatori de chefuri la Flora și la Villa regală. Și ce nu s'a constatat! S'au făcut așa de dureros constatări, încât generalul Berthelot a fost nevoit să ne spună că într-adevăr suntem admirabil dezorganizați!

Pentru ce am fost admirabil dezorganizați? Pentru că oamenii din guvern făceau afaceri în loc să se îngrijească de organizarea apărării naționale. Și pentru ce am intrat în războiu dacă eram așa de admirabil dezorganizați? Pentru că oamenii de afaceri pe cari i-am avut la guvern n'au iubit țara și n'au avut grijă de soarta ei.

Acesta e cancerul brătienist.

În viața popoarelor vremurile de ocupație străină n'au fost niciodată priele de plăcută amintire. Ei bine, pentru noi va fi o excepție. Dacă înfrângerea a fost dureroasă, dacă pierderea atâtor mii de viteji va lăsa un doliu etern în inimile românești, în schimb însă ocupația germană ne va lăsa o plăcută amintire. Ea ne-a scăpat de cancerul brătienist și când ne gândim că numai o astfel de ocupație ne putea mântui de pacostea politicianilor negustori și cămătari, e peste puțină să nu recunoaștem aci mâna providenței. Țara a suferit mult și poate să mai sufere încă dar țara românească nu va pieri. Ca mâine va renaște mai frumoasă și mai curată. Cancerul brătienist însă a pierit. Cămătarii și vânzătorii de țară pot să-și prelungească viața mizerabilă numărând banii câștigați din spoliarea poporului și ca preț al trădării lor, la Paris, la Londra sau a-irea. Puțin împoartă. Pentru noi de aici, este un câștig de mare preț că am scăpat de ei. Și este un câștig de și mai mare preț, că de acum înainte un alt cancer, de felul brătienist, nu mai e posibil în țara românească, orice ar fi și orice s'ar întâmpla.

Să se știe deci, și să nu se uite, că binefacerea aceasta o datorim ocupației germane.

grip.
„Gazeta Bucureștilor“.

Știri diverse.

Criza parlamentară și ideea unui guvern ungar de concentrare. Continuuă să ocupe cerurile politice din Ungaria. Pe când bărbații politici din partidul guvernamental afirmă că poziția contelui Tisza, n'a ieșit de loc slăbită din furtunile recente din parlament, cerurile opoziționale repetă însă și acum că în Ungaria domnește momentan o criză de guvern.

Contele Iuliu Andrássy în ziarul sau, „Magyar Hirlap“, într'un articol intitulat „Soluțiunea crizei“, se declară iară pentru un guvern de concentrare. Este exclus — scrie dânsul — ca să mai poată dănuii regimul absolutist de azi, care s'a pus în contradicție cu totă opinia publică ungară. Pe de altă parte însă este iarăși cu neputință să se poată forma acum în Ungaria un guvern din minoritatea Camerei, adică de opoziție, cu un program de luptă contra majorității guvernamentale de acum, odată ce nu se pot face alegeri noi. De aceea e necesar să se unească toate forțele și aspirațiile naționale, eliminându-se toate antagonismele principale, pentru a se putea deslega marile probleme în legătură cu trecerea dela starea de război la starea de pace, și mai ales pentru dobândirea cât mai curând a păcii. Un astfel de guvern de concentrare ar avea sarcina să amelioreze și mizeria socială și să împartă mai cu judecată mijloacele de trai.

Acest guvern de concentrare să dureze numai până la sfârșitul războiului. Cu alte cuvinte, Andrássy și chiar Apponyi, încep acum să se împace ce ideea, ca un guvern de concentrare să se formeze cu contele Tisza în frunte, și au renunțat la cererea lor veche, că Tisza să dispară de pe scena publică.

1. Maiu — zi de repaos în Ungaria. „Correspondența muncitorilor“ din Budapesta anunță, că dacă în tot timpul războiului, ziua de 1 Maiu — sărbătoarea muncii și a muncitorilor — n'a fost prăznuită de lucrătorii din Ungaria, anul acesta, va fi sărbătorită în toată Ungaria, cu un repaos complet al muncii. Muncitorimea va demonstra cu acest prilej pentru pace și votul universal.

Nu mai o singură zi fără carne. Printre nouă ordinațiuni a guvernului ungar, se modifică ordinațiunea dela 21 Septembrie 1916, care introducea 2 zile fără carne (Mercuri și Vineri) în senzul că în viitor, se desființează o zi fără carne (Mercuri) lăsându-se o singură zi, Vinerea în care e interzisă vânzarea cărnii. Măsura aceasta s'a luat fiindcă sunt acum mari cantități de carne, în schimb făină e mai puțină, deci trebuie cruțată făina.

Fabricanții de ghete și noile ordonanțe în chestia ghetelor. Asociația fabricanților de ghete din țară a ținut mai multe ședințe sub prezidenția baronului de Balogh, ocupându-se cu noile ordonanțe relative la ghete. Președintele a accentuat că e absolut necesar ca asociația să rămâie și pe mai departe în ființă și anume în limitele noilor ordonanțe și ale centralei de ghete, fiindcă numai astfel se poate pregăti bine pentru trecerea la timp de pace. Secretarul general, dr. Paul Bacher arată, că prin noile ordonanțe se deparțează mulți mijlocitori, cari scumpeau marfa, contra voinței fabricanților. Vicepreședintele cons. com. Narbert Benedict a făcut diferitele propuneri relative la aplicarea noiei legi și s'a hotărât cu aceste propuneri să fie expuse ministrului de comerț.

Directorul definitiv al Bancii „Albina“ din Sibiu. D. Iosif Lissai de mai mulți ani șefcontabil, iar din 1915 director executiv, privizor al institutului de credit și economii „Albina“, în ședința direcțiunii, ținută la 12 Aprilie n. a fost ales director executiv definitiv cu totalitatea voturilor membrilor prezenți ai direcțiunii.

Catastrofa dela Nagytétény. Tot mai mare devine numărul morților de pe urma ciocnirii vaporului de călători „Zrinyi“ cu remorcherul „Victoria“ lângă satul Nagytétény. Până acum s'au scos din vaporul de pasageri 150 de morți. E de așteptat că autoritățile vor chema la răspundere pe toți factorii vinovați de această catastrofă.

Familia regală română nu mai primește apanaj. Ziarul Nowa Reforma din Cracovia scrie: Decând regele Ferdinand al României a fost necesitat să părăsească Bucureștii, familia regală din Iași primea un apanaj considerabil dela Țarul rușilor. Acum perzându-și tronul, împăratul Nicolae nu mai poate trimite acest apanaj.

Stăruitul anului școlar. Conform hotărârei ministrului de culte și instrucțiune publică, prelegerile în școlile secundare de stat: în gimnaziu, școlile reale, civile, comerciale și institute de pedagogie, se termină cu ziua de 26 Mai n. Examenle de maturitate și de calificățiune au să se țină îndată după Rusali. Excepție se face numai la școlile, unde în cursul anului au trebuit să se sisteze prelegerile mai mult de două săptămâni. Anul școlar, în aceste cazuri se sfârșește cel mai târziu în 30 Iunie. Dispoziții analoge se iau, din parte competentă, și pentru institutele confesionale.

Stricăciune. Ziare clujene scriu, că monumental regelui Matia din acel oraș a suferit unele stricăciuni, comise de făptuitorii necunoscuți. Dela o statuie s'a furat un pinter de bronz. Se vede că făptuitorii voiesc să schimbe în bani metalul furat. Poliția cercetează.

Moartea inventatorului limbii esperanto. Se vestește din Varșovia: Duminecă, în 15 I. c., a răposat aici Dr. Ludovic Zamenhof, medic oculist și inventatorul limbii internaționale esperanto. Zamenhof a trăit 72 de ani.

Cartea galbenă. Ziarele italiene anunță, că vaticanul va publica în curând cartea galbenă, care cuprinde corespondența vaticanului purtată cu puterile centrale în decursul războiului.

Cum trăiește exțarul. Scrisori din Rusia, trimise în Olanda, spun că, exțarul Nicolae II, este din zi în zi mai mult restrâns în libertatea sa. Deținut în palatul Zarscoe Selo, fostul domnitor nu are altă societate, decât a lăcheului său. Familia sa este separată, și numai fostul țarevici Alexe, care se află la mama sa, are permisiunea să-și viziteze mai des pe tatăl său. Țarul se plimbă câte-o oară, înainte și după amiază, în parc păzit neîntrerupt de jandarmi. Vizite străine conform hotărârii guvernului provizor, nu este iertat să primească, și nici gazete. Toate epistolele ce i se adresează trec întâi prin mâna ministrului de justiție Kerenski, care dispune ce fel de scrisori i se pot înmâna.

Taxe școlare urcate. Din Budapesta se anunță, că începând cu anul școlar viitor au să se urce taxele școlare pentru cei ce se înscriu la gimnaziu. Prin măsura aceasta se urmărește scopul, ca tinerimea să-și aleagă mai bucurosi cariera industrială și comercială, și astfel să se reducă aglomerarea școlărilor la gimnaziu. Urcarea didactului și a taxei de înscriere se face în gimnaziile statului; dar nu începe îndoeală, oă pilda va fi urmată și în institutele diferitelor confesiuni din țara noastră. De sine înțeles, că școlarii săraci și diligenți se vor împărtași de anumite favoruri și în viitor.

Carne de elefant și de urs în Germania. se consumă acum de marele public. Directorul Circului Sarussani, din Dresda, a dăruit acestui oraș un mare elefant, pentru a se vinde carnea lui — gustasă, pe preț ieftin publicului — un birtas a cumpărat acest elefant dela primăria Dresdei pe 1000 mărci, — și carnea elefantului, a găsit o bună primire în multime. De aceea primăria din Dresda va mai cumpăra încă trei elefanți dela Circul Hagenbeck din Berlin, care cine a vândut la Berlin și carne și suncă de urs.

Explozii în uzina americană de munițiuni. Trei mari uzine de munițiuni americane au fost distruse de explozii și incendii. La Eddyston, 100 morți au fost scoși de sub dărâmturile fabricii. Alte explozii s'au produs în uzinele din Remington și Taunton.

Introducerea pedepsei cu moartea. Cum scrie ziarul „Petit Journal“, regele Belgiei, Albert, care își are astăzi reședința în Le Havre, a sancționat în 5 Martie o lege pentru introducerea pedepsei cu moartea în armata belgiană. Se condamnă să fie executat orice ostaș, de toate gradele, dacă dezertează dela front.

Mărirea salariului la funcționarii statului. a fost hotărâtă în consiliul de ministrii ungar ultim, ținându-se seamă de marea scumpete a traiului.

Războiul submarinelor înăsprit.

Vase scufundate.

Londra 26 Aprilie. Foile americane raportează că căpitanul vaporului american „H o n g o l d“, 13.639 tone, a comunicat că vaporul său a fost scufundat de un submarin german prin focuri de tun.

— Vaporul american de petrol „Charlois“ a fost scufundat, cu oameni cu tot.

Englezii recunosc avantajele Germaniei prin războiul submarin.

— „Morning Post“ din Londra, recunoaște că Anglia suferă acum mult de lipsa tot mai mare de alimente, și că trebuie de admis că azi Germania are pentru dânsa toate avantajele. Germania a reușit chiar să convingă micile state neutrale, că ele nu au nevoie să înarmeze vapoarele lor. Numărul vapoarelor engleze scufundate de submarinele germane, e mereu în creștere. Situația e dar pentru Anglia extrem de neplăcută.

Nota Spaniei.

Spania a adresat Germaniei o notă, în care se regretă că guvernul german nu satisface cererile repetate ale Spaniei, ca submarinele germane să nu puie în pericol navigațiunea spaniolă, viața marinarilor spanioli și viața economică a Spaniei. Nota spaniolă se plânge că Germania nu ține seamă de rugărea unei țări, care a respectat tot timpul neutralitatea ei, și a cărei prietenie nu s'a răcit nici un moment. Guvernul spaniol speră însă că de data asta Germania va ține seamă de cererea sa.

Guvernul german a răspuns că știe să aprecieze greutatea economică a Spaniei și că va căuta prin tratative să-i ușureze situația.

Nr. Mag. 10610—917.

Publicațiunea a patra

referitoare la prevederea cu făină și pâne a populațiunii orașenești în anul 1916—1917.

Fiindcă competiția de făină cea dela început s'a redus la 170 grame de fiecare individ al populației, de aceea în consonanță cu reducerea se vor estrada și biletele cele nouă îndată după ce biletele de făină și de pâne cu competiția redusă vor fi gata.

Pentru informarea populațiunii dăm publicității următoarele:

Biletele cele nouă sună și au valoare pentru împărțeala de făină în patru rânduri așadară nu după cum era biletele până acum pentru o săptămână. Partile biletelor însemnate cu I sunt menite pentru cumpărarea primă de făină sau pentru cumpărarea de pâne în decursul primei vânzări de făină.

Partile de bilete însemnate cu II sunt a se folosi la a doua cumpărare de făină sau pentru cumpăratul de pâne în decursul vânzării a doua de făină etc.

De estrat se dau două soiuri de bilete și anume bilete de făină și de pâne pentru cei ce menajează în căsnicie și bilete de pâne pentru cei ce menajează în ospătării.

Biletul de făină și de pâne pentru cei ce menajează în căsnicie are pentru fiecare împărțeala de făină câte 7 părți, deci pentru patru împărțeli de făină la olaltă 28 de părțicele de câte 170 grame de făină sau de câte 238 grame de pâne.

Biletul de pâne pentru ceice menajează în ospătării sau în casă de dat vipt are pe durata fiecării împărțeli de făină câte 28 de părțicele de câte 50 de grame de pâne și câte 14 părțicele despre câte 13, 14 sau 15 grame de făină. Părțicelele despre pâne sunt de folosit esclusiv numai la folosirea de pâne pecând părțicelele de făină trebuie predate ospătării, și celor ce dau vipt, pentru aceștia în viitor numai contra acestor părțicele de hârtie pot căpăta făina necesară pentru pregătirea bucatelor. Tocmai așa au a se preda și ceice menajează acasă, când își aduc bucatele dintr'un hotel sau dela o casă de vipt, au să predea celui ce-i dă bucatele o părțiceală din bilet despre 170 grame pe durata fiecării împărțeli de făină.

Deoarece după cum se poate prevedea împărțirea de făină din cauza proviziunilor de făină mance, nu se va putea face în fiecare săptămână regulat, de aceea fiecare individ trebuie să-și ajute cu cartofi în zilele în care nu poate fi provăzut cu făină și pâne. Din această cauză Magistratul a înființat un local pentru vinderea de cartofi. Durere însă că poporațiunea noastră folosește cartofi prea puțin în loc de pâne.

A folosi părțicelele de bilete de făină sau de pâne pentru alt timp, decât pentru cel pe care sună, este strict oprit și se pedepsește.

Spre a aduce în consonanță greutatea unei pâini cu greutatea, de pâne, prescrisă în fiecare părțiceală a biletului de pâne, îndrumăm pe brutari, ca pe viitor să facă numai astfel de pâni, căror greutate este împărșibilă prin 238, deci dară pâni de greutate de 238, 476, 714, 952, 1190, 1428 de grame etc.

Atragem atențiunea vânzătorilor de făină, a brutarilor, a ospătării, a dătorilor de vipt, a cafegiilor și a altora, în interesul lor propriu, de a se ținea strict de dispozițiunile Magistratului, adevă că făina și pânea precum și mâncări să nu dea nimănui fără părțicelele de hârtie din bilete, pentru că lor inșiși făina nu li se va preda, decât numai dacă vor presenta părțicelele de hârtie din bilete incasate.

Poporațiunea însă, încă este îndrumată a se ținea strict de aceste dispozițiuni, pentru că numai presupunând această urmare putem conta la o aprovizionare regulată din puținele proviziuni ce ne stau la dispozitie.

B r a s s ó, în 18 Aprilie 1917.

Magistratul orașenesco.

Cultivați zarzavaturi!
Cetiți
articolul din pagina III-a